

Бекітемін:
«Әсем» бөбекжай
балабақша менгерушісі
Ә.Т.Дөнен

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша)	«Әсем» бөбекжай балабақшасы				
Топ/сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	«Балдәурен» тобы Бала саны 25				
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні	Ермек Мадина				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	10.04-14.04.2023ж.				
Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сарсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызыын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл құймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл қүйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	«Бала бөлмесіне арналған гүлдер» тақырыбында ата-аналарға арналған кеңес.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қымылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	<p>"Ойыншықтардағы тәртіп". Мақсат-міндеттер: жұмыс басталар алдында балаларға жұмыс алжапқышын киюді үйрету; ойыншықтарды тәртіpte ұстau: жуу, кептіру, сұрту және орнына қою. Еңбеккорлықты, тәртіпсіздікті көре білуді дамыту; сумен жұмыс кезінде үқыптылықты дамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. (еңбек дағдылары)</p>	<p>"Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолеттен сумен бұрку". Мақсат-міндеттер: жана еңбек дағдыларын үйрету; балалардың жапырақтарға ылғал қажет деген түсінігін бекіту; өсімдіктерге үқыпты қарауды тәрбиелеу. Балаларды суару қажеттілігін өз бетінше анықтауға үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда булуына байланысты), суару техникасын еске түсіру.</p>	<p>"Төсектерді төсеуде күтушіге көмек көрсету" Мақсат-міндеттер: балаларды өз төсек- орындарын ажыратуға үйрету; ересектерге қол жетімді көмек көрсетуге деген ынтаны тәрбиелеу;</p> <p>(еңбек дағдылары)</p>	<p>"Ойыншықтардағы тәртіп". Мақсат-міндеттер: жұмыс басталар алдында балаларға жұмыс алжапқышын киюді үйрету; ойыншықтарды тәртіpte ұстau: жуу, кептіру, сұрту және орнына қою. Еңбеккорлықты, тәртіпсіздікті көре білуді дамыту; сумен жұмыс кезінде үқыптылықты дамыту. Өз еңбегі мен басқа адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. (еңбек дағдылары)</p>	<p>"Біз топ бөлмесінде және жатын болмеде терезе төсеништерін дымқыл шүберекпен сүртеміз". Мақсат-міндеттер: балаларды сумен жұмыс кезінде келесі ережелерді сақтауға үйрету: жендерді орал, шүберекті суланыз және құргатып сыйыныз, ластанған кезде оны сумен шайыныз. (еңбек дағдылары)</p>

	(еңбек дагдылары)			
<p>Сурет салудан ойын-жаттығу "Құлыншақ шауып келеді". Мақсат-міндеттер: балаларды қылқаламмен шауып келе жатқан құлыншақ бейнесін салу амалдарына үйрету; құлыншақтың дене бөлшектерін салуда дене пропорцияларын сақтауға талпындыру;</p> <p>кұлыншақ бейнесін қағаздың ортасына, мөлшері кішкентай емес етіп, салуға машиқтау.</p>	<p>"Көктем белгілерін ажыратамыз" дидактикалық ойныны. Мақсат-міндеттер: балаларды тез ойлауға тәрбиелеу. Барысы: - Балалар, сендермен ойын ойнайтын боламыз. Мына, жерде жыл мезгілдеріне тән белгілерінің суреттері тұр. Осы белгілердің ішінен қыс мезгілінің белгісін ажыратып алымыз керек. Ал, балалар, суреттерді тезірек ажыратып алайық. Балалар, суреттерді тезірек қойып шығады. (сөйлеуді дамыту,</p>	<p>Қоршаған ортамен танысадан ойын-жаттығу "Көктемде жер бусанды". Мақсат-міндеттер: балаларға көктем мезгілі туралы түсінік бере отырып, көктемгі табиғатқа тән ерекшеліктермен таныстыру.</p>	<p>Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Ақылды егінші". Мақсат-міндеттер: балаларды "Ақылды егінші" ертеңісінің мазмұнымен таныстыра отырып, ертегі желісін зейін қойып, бар ықыластарымен тыңдай білуге үйрету.</p>	<p>Саусақ жаттығуы. «Тұқым себү». Ішіне топырақ толтырылған бір рет пайдаланатын кішкентай пластмасса ыдысты таратып береді. Алдыларындағы қорапшадан өсімдік тұқымын альп, ыдысқа отырғызууды ұсынады. Бұл өсімдіктер апат болған ғаламшардың ауасын тазартады. Педагогтің көрсетуімен кішкентай пластмасса ыдыстарға қорапшадағы тұқымдарды себеді. (қоршаған ортамен танысу)</p>

		қоршаған ортамен тәнису)			
Таңертеңгі жаттығу	<p>Жалпы дамыту жаттығулары (қысқа секіргіштермен)</p> <p>1.Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, секіргішті екі бүктеп төменде ұстай.</p> <p>1 - он аяқты ұшына қойып, секіргішті жоғары көтеру; 2 - б.қ. Жаттығуды сол аяқпен қайталау. Жаттығу 6 рет қайталаңады.</p> <p>2. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, секіргішті төменде ұстай.</p> <p>1 - секіргішті жоғары ұстай; 2 - онға бұрылу; 3 - тіктелу; 4 - б.қ. Осы жаттығуды сол жаққа қайталау. Жаттығу 6 рет қайталаңады.</p> <p>3. Бастапқы қалып: аяқты алшақ ұстап, отыру, секіргішті жоғары ұстай.</p> <p>1 - 2 - еңкейіп, секіргішті аяқтың ұшына қою; 3 - 4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығу 6-7 рет қайталаңады.</p> <p>4. Бастапқы қалып: тіземен отырып, секіргішті төменде ұстай.</p> <p>1 - 2 - он жамбасқа отыру, секіргішті алдына шығару; 3 - 4 - бастапқы қалып. Жаттығуды сол жақ жамбасқа қайталау. Жаттығу 5-6 рет қайталаңады.</p> <p>5. Бастапқы қалып: жерге етпетінен жатып, бүгілген қолымен секіргішті ұстап, алдына қою.</p> <p>1 - 2 - бүгіліп, қолдарын алдына-жоғары созу; 3 - 4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығу 6 рет қайталаңады.</p> <p>6. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, қол төменде, секіргіш жерде.</p> <p>Секіргішпен айналып секіру. Жаттығуды 8-10 рет қайталау.</p> <p>7. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, секіргіш төменде (секіргіштің екі жағынан екі қолымен ұстай).</p> <p>1 - секіргішті алға қою, он аяғын ұшына артқа қою; 2 - бастапқы қалып. Жаттығу сол жағына қайталаңады.</p> <p>Жаттығу 6 рет қайталаңады."</p> <p>(дene шынықтыру)</p>				
Таңғы ас	<p>Гигиеналық дағдылар</p> <p>Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінезд-құлдық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбеттің бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сұртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету.</p>				

	<p>Устел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шэй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; наңды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу.</p> <p><i>Көркем сөз</i></p> <p>Алға жайып тұз-дәмін, Келтіреді үй сәнін. Ол халқымның ақ жаны, Жақсы дәстүр маржаны, Кеңпейіл де арайлы, Осы жерден тарайды.</p> <p>(мәдени-гигиеналық дағдылар)</p>				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	<p>«Игі істер коржыны» Тұрлі-түсті қағаздан дөңгелектерді немесе жүрекшелерді қызып алуға болады. Әр күннің соңында балаға «коржынға» бүгін қанша игі істер жасаса, сонша дөңгелек салу ұсынылады. Бала қиналған жағдайда, оған көмектесу керек. Мұндай ойын баланы игі істер жасауға</p>	<p>Тұған жер туралы өлеңдермен танысу, жаттау.</p> <p>(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</p>	<p>«Әдепті сөздер шенбері» Ойынның мақсат-міндеттері: сырпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, зейінділікке, мейірімділікке баулу. Балалар шенберге тұрады, бір-біріне ойыншықты бере отырып, әдепті сөздер айтады.</p> <p>(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)</p>	<p>"Алтын микрофон" арқылы тақырыпқа байланысты сұхбат жүргізу.</p> <p>(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)</p>	<p>Тақырыпқа байланысты мақал-мәтелдер жаттау.</p> <p>(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</p>

	ынталандырады. (сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағылар)				
Білім беру үйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дене шынықтыру "Құрсауға кіру". Мақсат-міндеттер: балалардың саптан қатарға бірінің артынан бірі арақашықтықты сақтап, дене қалпын тік үстап тұру қабілетін жетілдіру; жүріп келе жатып, қатарда жұппен тұра білуге үйрету.	Қазақ тілі "Ағаш түрлері. Тақпакты мәнерлеп оқу "Аққайын"." Мақсат-міндеттер. Ағаштың құрылымы туралы түсініктерін дамытуды жалғастыру; емен, қарагай, терек ағаштары жайлы мәлімет беру; «шырынды ағын» сияқты табиғи құбылыспен таныстыру; аққайыңың құрылымдық ерекшелігі жайлы білімдерін нақтылау; ізденімпаздықта, байқампаздықта,	Дене шынықтыру "Құрсаумен жаттығулар". Мақсат-міндеттер: балаларды қырлы тақтаймен жоғары-төмен жүру және жүгіру; қарқынды жылдамдатып және ақырын жүгіруге үйрету.	Музыка "Тұған жер". (қайталау) Мақсат-міндеттер: балаларды әнді тындау кезінде оның сөздің мағынасын түсіну және музикалық фрагментті басынан аяғына дейін мұқияттыңдай білуге және музикалық аспаптарда ырғакты ойнай білуге үйрету.	Дене шынықтыру "Құрсаумен жарыстар". Мақсат-міндеттер: балаларды бағытты өзгертіп жүргүре; жай қарқында үздіксіз жүгіру; затты тігінен (нысанда ортасының биіктігі 1,5 м) 1,5-2 м арақашықтықтан оң қолмен лақтыруға үйрету.

	<p>табиғатқа сүйіспеншілікке, ағаштарға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Қазақ тілін қабылдауды, қазақ тілінде өлең сөздерін нақты, дұрыс дыбыстауды, ағаштардың атауын еске сактауды, аққайың құрылымының өзіндік ерекшеліктерін байқауды үйрету; артикуляциялық аппараттарын жаттықтыру, қиялдарын дамыту; әлемді эстетикалық қабылдау негіздерін қалыптастыру.</p> <p>Музыка "Тұған жер". Мақсат-міндеттер: балаларды әнді</p>		
--	---	--	--

		<p>тыңдау кезінде оның сөздің мағынасын түсіну және музикалық фрагментті басынан аяғына дейін мұқият тыңдай білуге және музикалық аспаптарда ырғакты ойнай білуге үйрету.</p>			
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтауға, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалашуыш арқылы табуға үйрету.				
Серуен	Жәндіктердің ұшын бақылау (Көбелек, маса, ара). (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Жұмбақ. Тісі жоқ, аузы бар, Атқарар ісі бар. (Ара) Тақпақ. Дастанқанды аралады,	Бақбақ гүлін бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Жұмбақ. Кіп кішкентай қауғабас, Шашы түссе дауламас. (Бақбақ)	Терек ағаштарының жапырақтарын бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Тақпақ.	Ересек балалардың ойындарын бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Тақпақ «Балабақша». Отырғыз ағаш көктемде,	Ересектердің бақшадағы еңбегін бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Мақал-мәтел. Еңбек етпесең, елге өкпелеме, Егін екпесең, жерге өкпелеме.

Ет пен майды жағалады. Өмір сүре берсінші деп, Өлтіргем жоқ бал араны. Бақылау. Күн жылына жәндіктер пайда бола бастайды. Жәндіктерді танып аттарын атау. Коңыз, маса, көбелектер және оларды салыстыру. Жәндіктерді аялауға тәрбиелеу. Қимылды ойын. «Көбелектер, көлбақалар, тырналар». (дене шынықтыру) Жәндіктердің өмірінен балалар достық қатынас тілектерін қолдануға тәрбиелеу. Еңбек. Гүлзарды суару. (еңбек	құлтелерін күндіз ашылып, кешке жақын құлтелерінің жабылып тұратынын балаларға түсіндіру. Қимылды ойындар: «Тұсті автокөліктөр». (Өз бетімен атрибуттар мен көмекші-заттарды таңдай білуін, шартты ойын әрекетін орындауға талаптануын мадақтау. Еңбек. Аландағы жұмыстар. (еңбек дағдылары) Гүлзарға гүлдердің тұқымдарын егеміз. Егілген тұқымдарға су құямыз. Тұқымдарды еккенде арақашықтарын сақтау, еңбекке баулу. Өз бетімен ойындар.	еккенін. М. Қуанышбеков. Бақылау. Терек ағашынын жапырағын ақ қайыңын жапырактарымен салыстыру, айырмашылықтарын бақылау. Қимылды ойын. «Допқа дейін жеткіз». (дене шынықтыру) Қимыл түрлерін өзгертіп отыратын ойындарға қызықтыру. Еңбек. Ағаш түптерін әктеу. (еңбек дағдылары) Ағаш түптерін әкtesек одан құрт-құмырсқа аулақ болатынын ескерту. Балаларды табиғатты қорғауға, бұтақтарды сындырмауга	Бақылау. Балалардың киімдеріне назар аудару (куртка, шапка, бессаусақ т.б.), балаларға қыста қалай киінгендерін естеріне түсіру. Балаларға бұрынғыдан қарағанада көбірек серуендеуге болатынын байқату. Күннің жылынғанын, ауа райының қалай өзгергенін бақылау. Қимылды ойындар. «Батыл балалар». (дене шынықтыру) Жіпке тартып өрмелуе: балаларды батырлыққа, күштілікке, ептілікке тәрбиелеу. Еңбек. Ауладағы жұмыстар: арамшөпті жұлдып, ағаштардың түптерін	Егінші ісін дос біліп, Ол-халыққа сыйлы адам. Бақылау. Көктемде топырақты дайындалап, көкөніс егу науқаны басталатыны жайында балалардың түсінігін қалыптастыру. Тынымсыз еңбек ету нәтижесінде адамдар көкөністі өсіріп күтуде мол өнім алу мүмкіндігіне ие болатынын балаларға түсіндіру. Қимылды ойын. «Арқан тартыс». (дене шынықтыру) Күш-жігерді дамыту, қарсыласын өз жағына тартқанда шыдамдылық таныту. Еңбек. Гүлзарға гүл отырғызу. (еңбек
--	---	--	---	---

	<p>дағдылары) Өздігінен өсімдіктерді суаруға үйрету. Гүлдер мен күралдарға ұқыпты қарап, жұмыстан кейін орындарын жинауға тәрбиелеу.</p> <p>Өз бетімен ойындар. Сүмен ойнау. Балалар арасында достық қарым-қатынастарын дамыту және оларға көмектесу.</p>	<p>«Белдіктермен ойындар». Өз бетінше ойнай білу қабілеттерін арттыру.</p>	<p>тәрбиелеу.</p> <p>Өз бетімен ойындар. Ойнау барысында бір-бірімен татулықта, бірлікте болуға тәрбиелеу.</p>	<p>қопсыту. (еңбек дағдылары) Балалармен арамшөпті жұлып, оны бір орынга жинау, бірге жұмыс жасауға үйрету. Таза, жинақылыққа, тиянақтылық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу.</p> <p>Өз бетімен ойындар. Барлығына бірге топтасып ойындар ойнату.</p>	<p>дағдылары) Гүл отырғызатын орынды таңдал алып, оны суару. Еңбек мәдениетін қалыптастыруды үйрету (еңбек күралдарын қолдану, жұмыс орнын таза, ұқыпты ұстау).</p> <p>Өз бетімен ойындар. Ойыншық пен рөлдерді бөлісуде мәдениеттік білдіріп, келіспеушілік тұстарын анықтап, өз ойын іске асыра білуге тәрбиелеу.</p>
Серуенниен оралу	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Кімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сұрту.				
Түскі ас	<p>Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінезд-құлышқ дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбеттің бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сұртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету.</p> <p>Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны,</p>				

	<p>майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу.</p> <p><i>Көркем сөз</i></p> <p>Алға жайып тұз-дәмін, Келтіреді үй сәнін. Ол халқымның ақ жаны, Жақсы дәстүр маржаны, Кеңпейіл де арайлы, Осы жерден тарайды.</p> <p>(мәдени-гигиеналық дағдылар)</p>					
Құндізгі үйқы	«Фажайып бак» ертегісін оқып беріп, балаларды үйкітату. (көркем әдебиет)					
Бірте-бірте тұрғызыу, сауықтыру шаралары	Үйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындауды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың үйқыдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған. Оянған балалармен жүргізген дұрыс, қалғаны оянған кезде қосылады) Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүргу.					
Бесін ас	Таза және үқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар)					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қараша және тағы басқа әрекеттер)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; padding: 5px;">Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу</td> <td style="width: 25%; padding: 5px;">Жапсырудан ойын-жаттығу "Аквариумдағы балықтар". "Төрт түлік мал туралы тақпак жаттау". Мақсат-міндеттер: балаларды көк түсті шенбердің үстіне, сары түсті шаршыларды бүктеп,</td> <td style="width: 25%; padding: 5px;">Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Бес төлді жарыстырайық". Мақсат-міндеттер: балаларға ұзындықтың бес түрлі шамалары</td> <td style="width: 25%; padding: 5px;">Коршаган ортамен танысадан ойын-жаттығу "Тұған жерім тамаша". Мақсат-міндеттер: балалардың тұған жер туралы білімдерін көрсету;</td> <td style="width: 25%; padding: 5px;">Коршаган ортамен танысадан ойын-жаттығу "Көктемде жер бусанды". Мақсат-міндеттер: балаларға көктем мезгілі туралы түсінік бере отырып,</td> </tr> </table>	Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу	Жапсырудан ойын-жаттығу "Аквариумдағы балықтар". "Төрт түлік мал туралы тақпак жаттау". Мақсат-міндеттер: балаларды көк түсті шенбердің үстіне, сары түсті шаршыларды бүктеп,	Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Бес төлді жарыстырайық". Мақсат-міндеттер: балаларға ұзындықтың бес түрлі шамалары	Коршаган ортамен танысадан ойын-жаттығу "Тұған жерім тамаша". Мақсат-міндеттер: балалардың тұған жер туралы білімдерін көрсету;	Коршаган ортамен танысадан ойын-жаттығу "Көктемде жер бусанды". Мақсат-міндеттер: балаларға көктем мезгілі туралы түсінік бере отырып,
Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу	Жапсырудан ойын-жаттығу "Аквариумдағы балықтар". "Төрт түлік мал туралы тақпак жаттау". Мақсат-міндеттер: балаларды көк түсті шенбердің үстіне, сары түсті шаршыларды бүктеп,	Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Бес төлді жарыстырайық". Мақсат-міндеттер: балаларға ұзындықтың бес түрлі шамалары	Коршаган ортамен танысадан ойын-жаттығу "Тұған жерім тамаша". Мақсат-міндеттер: балалардың тұған жер туралы білімдерін көрсету;	Коршаган ортамен танысадан ойын-жаттығу "Көктемде жер бусанды". Мақсат-міндеттер: балаларға көктем мезгілі туралы түсінік бере отырып,		

	<p>тақпақпен таныстыру; қазақтың төрт түлік малы туралы ұғымдарды қалыптастыру; малды куту, құтты қасиеті туралы баяндау.</p>	<p>оригами әдісі бойынша аквариумдағы балықтар бейнесін құрастырып, балықтарды өз қалаулары бойынша, балдырларды тігінен, тастар дайындаламаларын қатар бойымен тізбектеп жапсыруға үйрету.</p>	<p>жөнінде ұғымдар қалыптастыру; беттестіру мен тұстастыру, санап салыстыру тәсілдері жөнінде түсініктерін тиянақтау.</p> <p>Ұлттық ойын. Соқыр теке Балалар дөңгелене тұрады. Топ ішінен бір баланың көзі байланады. Балалар: Бота, бұзау, қозы, лақ, Қайда кеткен құлыншақ. Соқыр теке бақ-бақ, Мені ізден тап-тап - деп өлеңмен айтады. Содан кейін Соқыр теке (көзі байлаулы бала) балаларды қуалайды немесе балалар оның жанына келіп тұртіп қашады. Соқыр теке</p>	<p>тұған жердің адамдар өміріндегі мәнін түсіндіру.</p> <p>Театрды саханалау. "Өсімдіктер мен кемпірқосақ" ертегісін сахналау. (көркем әдебиет)</p>
--	---	---	--	---

			<p>ұстап алғанбаланың көзі байланады да ол «соқыр теке» рөлін атқарады. Ойын осылай жалғаса береді.</p>		
Балалармен жеке жұмыс	<p>«Табиғат жайлы әңгімелесу». Мақсат-міндеттер. Балалардың дүниетанымын, тіл байлығын дамыту.</p> <p>- Табиғат дегеніміз не? Табиғат – жер, тау, ағаш, су, орман, өсімдіктермен жан-жануарлардан тұратын қоршаған орта. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)</p>	<p>Дидактикалық ойын "Ұшады, жүзеді, секіреді". Мақсат-міндеттер: әртүрлі жануарлардың қозғалу іс-әрекеттері туралы білімдерін бекіту.</p> <p>Мысалы: Балық - жүзеді, аққу - ұшады, қоян - секіреді. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)</p>	<p>"Тұған елдің ұлымын" өлеңін жаттау. Аспанымдай мөлдірмін, Жайлауымдай жазықпын Өзенімдей өршілмін, Гүлдерімдей нәзікпін.</p> <p>Қуат алған өзінен, Тұған елдің ұлымын. Бақытты етіп өсірген Отанымның гүлімін. А.Сәрсеков (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</p>	<p>"Көктем белгілерін ажыратамыз" дидактикалық ойын. Мақсат-міндеттер. Балаларды тез ойлауға тәрбиелеу.</p> <p>Ойынның барысы: - Балалар, сендермен ойын ойнайтын боламыз. Мына жерде жыл мезгілдерінің белгілерін білдіретін суреттер тұр. Осылардың ішінен қыс мезгілінің белгісін ажыратып алуымыз керек. Ал, ендеше, балалар, суреттерді тезірек</p>	<p>«Көктем». Көктем келді бүгін, Күнім текті нұрын. Сайрап барлық құстар, Ән салуға құштар.</p> <p>Тұрлі түсті әйбет, Гүлдер шықты жайнап.</p> <p>Қызыл-жасыл аймақ, Қырға шықты ойнап. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)</p>

				ажыратып алайық. Балалар суреттерді жылдам қойып шығады. (сөйлеуді дамыту, қоршаган ортамен танысу)	
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді тұзу қоюға машиқтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстаяға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуда тәрбиелеу. (дербес әрекет)				
Серуен	Тұсқі серуендеңі бақылауды жалғастыру. (қоршаган ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу.				
Кешкі ас	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінездікүлік дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбеттің бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сұртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. <i>Көркем сөз</i>				

	<p>Алға жайып тұз-дәмін, Келтіреді үй сәнін. Ол халқымның ақ жаны, Жақсы дәстүр маржаны, Кеңпейіл де арайлы, Осы жерден тарайды.</p> <p>(мәдени-гигиеналық дағдылар)</p>
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қараша және тағы басқа әрекеттер)	<p>Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. (қарым-қатынас іс-әрекеті)</p> <p>Мақсат-міндеттер. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер күрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналауға үйрету. Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-салмақты) ынталандыру. Бұрыннан таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, өз бетінше ретімен қайталап айтуға, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу.</p> <p>Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық. (музыка)</p> <p>Мақсат-міндеттер. Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін қимылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау.</p>

Женіл, ырғакпен қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музикалық қимылдарды қолдану.

Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шенбер бойымен ән айтып жүру, қимылдарды өзгерту, шапшаңдық пен ептілік таныту, музыканың көнілді, ойнақы сипатын ажыратада, атрибуттармен би қимылдарын орындау.

Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» биін үйрету. Би қимылдарын, ойындағы музикалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғакты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай женіл, ырғакты жүгіру; музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және женіл секіру, музыканың екінші белгінде қимылдарды өзгерту, музыканың көнілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу, музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру. Өнер бұрышында жаңа жыл тақырыбында сурет салу, жапсыру, мұсіндеу. (**шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**)

Мақсат-міндеттер. Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстаяуға, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сақтауға баулу. Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиындау немесе өз бетінше ойдан қыып жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық қиялды дамыту. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мұсіндеуге баулу. Дайын мұсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мұсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау. Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (ер- тұрман, киіз үйдің жабдықтары, әшекей бұйымдары), тұрмыстық заттарымен (күбі, мес, келі, тостаған, ожау, астау, диірмен) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу. Табиғи (мақта, жұн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қақпақтың тұрлері, пластик, қораптар, кір қыстырығыштар) заттардан құрастыру. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдал, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру.

Логикалық ойындар, басқатырығыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. (**танымдық іс-әрекет, зерттеушілік іс-әрекет**)

Мақсат-міндеттер. Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, тұн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту.

	<p>Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. (зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)</p> <p>Мақсат-міндеттер. Қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелері туралы түсініктерді кеңейту. Қоғамдық көліктегі мінез-құлық мәдениеті дағдыларын қалыптастыру. Балаларда мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас негіздерін қалыптастыруды жалғастыру; амандасу, қоштасудың қажеттігі туралы еске салу, ересектердің әңгімесіне араласпау, өз өтінішін сыпайы түрде білдіру, көрсеткен қызметі үшін алғыс айту.</p> <p>Коршаған ортада және табиғатта қарапайым тәртіп ережелерін сақтау, қарапайым экологиялық білімдерін қалыптастыру және жануарлар мен өсімдіктерге күтім жасауға (өсімдіктерді қорғау, қыстап қалған құстарға жем беру) баулу.</p> <p>Өз өмірінің қауіпсіздігінің қарапайым дағдыларын меңгеру (электр құралдарынан сақ болу, өз бетінше от жақпау, сіріңкемен ойнамау, терезенің алдына шықпау, баспалдаққа көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстай); коршаған ортада, табиғатта қарапайым тәртіп ережелерін білу (қоқыс тастамау, өздігінен от жақпау).</p>				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Балаңызға ертегі оқисыз ба?" тақырыбында ата-аналарға арналған сауалнама.	«Бала бөлмесіне арналған гүлдер» тақырыбында ата-аналарға арналған кеңес.	«Гүлдер» атты тақырыпта көрме үйимдастыру.	«Айна бір рет отбасы күнін өткізу».	Баланың эмоциялық жағдайы.

Әдіскер:

А.А.Сулейменова